یکشنبه 17 تیر 1397 - 07:41

Dmn qar mbariz qayna AP-in sdr vzi Hac lham liyev yazr

gr cmiyytd dini-ilahi tlimlr dzgn tbli olunsa, peymbrlrimizin gtirdiyi din olduu kimi insanlara atdrlsa bir ox problemlr hllini tapar

Arannews-25 ildn artqdr ki, torpaqlarmzn 20 faizi Ermnistann ial altndadr. bhsiz ki, razi btvlymzn brpas n gcl ordu v onu rtlndirn digr amillrl yana ayr-ayrlqda hr bir frdd yksk sviyyli vtn sevgisi, vtnprvrlik hissi olmaldr. Bs gnclrimizd, mumiyytl vtndalarda bel bir ruhiyynin yaranmas v gclnmsind milli-mnvi, xlaqi, slami dyrlrin polu ndn ibartdir?vvla, milli-mnvi dyr anlay znd byk bir mnan ehtiva edir. Mnvi dyr dedikd srlr boyu xalqmzn yaratd xlaqi v maddi dyrlr sistemi nzrd tutulur. Tbii ki, hr bir xalqn varl, onun milli kimliyi ilk nvbd onun milli-mnvi dyrlrind ehtiva v ks olunur. Bu hqiqtdir ki, bir toplumun varlnn qorunub saxlanmas n hr eydn nc bu dyrlrin qorunmas lazmdr. Hans xalq qloballama dvrnd milli dyrlr ediln tcavz qar znn milli-ideoloji cbhsini qura bilibs v onu qoruma bacarbsa, tinliklrdn qalib xma da bacarb. Bu is insan baqa yaranmlardan frqlndirn chtdir. mumiyytl, insanlar digr varlqlardan frqlndirn bir ne xsusiyyt var. Onlara nzr yetirk. **1) Tmayl v istklr**. nsan digr varlqlardan frqli olaraq iki sas istiqamt maddiyyat v mnviyyata tmaylldr. Maddi tmayl onun cismani istklrini tmin etmk istiqamtinddir. Bu, yemk, imk, yatmaq, istiraht etmk, ks cins meylli olmaq kimi istklrdir. Mnvi tmayl is onun mnviyyat v insani xsusiyytlrin aid olan tmayllrdir. Msln, hqiqt axtarnda olmaq, dalt, azadlq, xeyirxahlq, gzllik, btn mllrind Allah yada salmaq, Onu daim bann zrind hiss etmk v sair. **2) stedad v bacarqlar**. Sirr deyil ki, insan maddi v cismani baxmdan yaradlan gndn bir ox maddi istklr d onunla birlikd mvcud olub. Amma mnvi v .insani baxmdan yalnz istedad v qabiliyyt hddinddir

Xatrladaq ki, insn hr ydn vvl bilji vrlqdr. O, frd kimi doulur, cmiyytd myyn sosial keyfiyytlr ksb edir v xsiyyt evrilir. siyyt yksk dncsi, z hrkt v dvrnlr n msuliyyt hissini, si lyqtini v bq yksk mnvi kyfiyytlri znd birldirn insndr. siyytin frmlms ddikd, hr ydn vvl, tbii, bilji v ndnglm millrl rici, yni trbiynin, tlimin v ssil mhitin qrlql tsiri nticsind b vrn inkif prssi nzrd tutulur. Lkin mlumdur ki, insn bilji, tbii qurulu mlik ls d , tarii, ictimai inkifn mhsuludur. Mhz bu sbblrdn tlim-trbiy insann daxilind olan bu istedadlarn z xmasna xidmt edir. **3) Al v irad.** nsann varlnda al mfhumu vardr ki, onun saysind n mxtlif hadislri thlil edrk, nyin haqq v nyin batil olduunu anlayr. Haqq batildn, dz nadrstdn ayrd edrk, dzgn seim istedadna malik olur. **4)** nsan digr mxluqatlardan frqlndirn chtlrdn biri d odur ki, z nfsani v maddi istklrinin qarsnda mqavimt gstrmk, urlu surtd z iradsin saslanaraq ks istiqamtd hrkt etmk iqtidarndadr. ql v iradnin nfsani istklr qar mbarizsi n insann bu istklrin hdudlarn dzgn tanmas lazmdr. nsan hans mlin nfsani, hansnn mnvi-insani olduunu, nyin dyr v nyin dyr zidd olduunu drst anlamaldr. Burada insann din, vhy olan ehtiyac qabarq surtd zn gstrir. Yalnz din v vhy vasitsil insan maddi-nfsani istkl, mnvi-insani istklri bir-birindn ayrd ed bilr. Din hqiqi dyrlri insan n dzgn trif edir.Dyr bir nv cmiyytin iki sas tmli zrind qurulur. Biri qanun, digri is dalt, brabrlik, azadlq v sair kimi mnvi-xlaqi keyfiyytlrdir. Bu iki sas tml prinsiplrin o zaman ml olunaraq z aliliyini qoruya bilir ki, cmiyyt arasnda znmxsus nfuza, hrmt malik olsun, insanlar onlar sevrk arxasnca getsin. ks halda qanun da, xlaqi dyrlr d formal xarakter dayacaq. Btn hr yerd olduu kimi, burda da din insanlarn kmyin glir, btvlkd cmiyyti dzgn istiqamt ynldir, nicat yolu gstrir. nki yalnz din qanunu v xlaqi dyrlri insanlarn nzrind qiymtlndirir v mqddsldirir ki, ham ona bu gzl baxb ml etsin. Bu baxmdan gr cmiyytd dini-lahi tlimlr dzgn tbli olunsa, peymbrlrimizin gtirdiyi din olduu kimi insanlara atdrlsa bir ox problemlr hllini tapar, gnclr arasnda vtnprvrlik ruhiyysi ykslr. Hqiqi dyrlr z yerini itirms insanlar z vtni, torpa, mqdds amal urunda hid olma hlak olmaq kimi qiymtlndirmyck, ksin, n byk dyrlr sahib xacan baa db drk edck. Bax bu halda torpaqlarmz da ialdan azad edil bilr. mam Hseyn () mktbi d bunun bariz nmunsidir. Bel ki, Krbla hadissi dnyada analoqu olmayan inam v birliyin mli vhdti, sdaqt v irad qayna kimi nsillrin yaddana bdi hkk olunan hidlik mktbidir, dnya mslmanlarnn qan yaddadr.mam Hseyn () mktbi ilahi eq, sevgi bx etdiyi kimi, haqszla, daltsizliy qar barmaz olma da srgilmidir. Bu mktb Qaraba boyda drdi olan bizlrin ial olunmu torpaqlarmza sahib xmaq baxmndan bir mslman, razi btvlyn can bahasna bel brpa etmk istyn bir azrbaycanl kimi hammz n ibrt, mbariz qaynadr. Odur ki, milli-mnvi dyrlrimizi gnclr tlqin etmk n ilk nvbd maariflndirm ilri aparlmaldr. Bundan baqa, milli-mnvi dyrlrimiz drindn thlil edilib aradrlmal v bu istiqamtd sasl

.tdbirlr grlmlidir

Hac lham liyev

AP-in sdr vzi